

Warszawa, 19 października 2012 r.

Szanowny Pan

Michał Boni

Minister Administracji i Cyfryzacji

LIST W SPRAWIE REWIZJI MIĘDZYNARODOWYCH PRZEPISÓW TELEKOMUNIKACYJNYCH

Szanowny Panie Ministrze,

W grudniu tego roku odbędzie się Światowa Konferencja Telekomunikacyjna, w trakcie której planowana jest rewizja Międzynarodowych Przepisów Telekomunikacyjnych (ITR). Istnieje szeroki konsensus, że tekst ITR musi zostać zaktualizowany, aby odzwierciedlić kierunki i poziom rozwoju technologii informacyjnych i komunikacyjnych. Niestety, wśród wielu propozycji, które zostały przedstawione przez państwa członkowskie oraz organizacje zrzeszające przedsiębiorstwa telekomunikacyjne, znajdują się takie, które mogą negatywnie wpłynąć na otwarty i neutralny charakter Internetu, a także usankcjonować jego cenzurę prowadzoną przez niektóre państwa. W tym kontekście stanowisko, jakie podczas nadchodzącej Światowej Konferencji Telekomunikacyjnej zajmie polski rząd, będzie mieć zasadnicze znaczenie dla przyszłości Internetu oraz zagwarantowania praw obywateli-użytkowników Sieci.

Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji (MAiC) w sierpniu br. ogłosiło konsultacje społeczne dotyczące polskiego stanowiska kierunkowego oraz propozycji poszczególnych poprawek do ITR. Przyjęliśmy tę inicjatywę bardzo pozytywnie, doceniając podjęte przez Ministerstwo działania na rzecz zapewnienia transparentności procesu negocjacji i uwzględnienia opinii samych obywateli. Również sam projekt stanowiska rządu, który został poddany konsultacjom, uznaliśmy za zmierny w bardzo dobrym kierunku. Zgłaszane przez nas uwagi miały szczegółowy charakter i zasadniczo miały na celu pogłębienie stanowiska rządu w tych aspektach, które uznaliśmy za szczególnie istotne z perspektywy praw podstawowych obywateli. Doceniliśmy przy tym fakt, że kierunkowe stanowisko polskiego rządu uwzględnia potrzebę ochrony zasady neutralności sieci, praw człowieka i praw konsumentów.

Niestety, MAiC do dziś nie odniosło się do naszych uwag zgłoszonych w procesie konsultacji.

W naszej ocenie fundamentalnym elementem pierwotnej propozycji opublikowanej przez MAiC było uznanie, że Polska będzie się sprzeciwiać wprowadzeniu poprawek do ITR, które wprost dotyczyłyby Internetu i rozszerzały mandat Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego (ITU) o zarządzanie siecią (*vide* pkt 2 i 3 w pierwotnej wersji kierunkowego stanowiska). Ten element stanowiska był również zbieżny z publicznymi zapewnieniami ministra Michała Boniego, który na konferencji odbywającej się 2 sierpnia br. stwierdził, że „Polska jest przeciwna, by Międzynarodowy Związek Telekomunikacyjny (ITU) zarządzał Internetem”. To stwierdzenie było również szeroko cytowane w mediach.

Zgodnie z tabelą podsumowującą konsultacje społeczne, opublikowaną na portalu MamZdanie.org.pl, zdecydowana większość wypowiedziujących się podmiotów uznała, że rozszerzenie mandatu ITU byłoby

niewskazane. W naszej ocenie jest to znaczący przejaw rzadko spotykanego konsensusu między organizacjami pozarządowymi i przedstawicielami biznesu. Jedynymi podmiotami, które nie sprzeciwiły się rozszerzeniu zakresu przedmiotowego ITR na kwestie związane z zarządzaniem Internetem, były Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego (ABW) oraz Urząd Komunikacji Elektronicznej (UKE). Dlatego też z zaskoczeniem odnotowaliśmy radykalną zmianę kierunkowego stanowiska rządu w tym zakresie, która została dokonana po zakończeniu konsultacji społecznych. W aktualnym projekcie stanowiska czytamy, że „Rząd RP jest otwarty na dyskusję na temat przepisów rozszerzających mandat ITU o kwestie związane z Internetem dotyczące zarządzania nazwami domen, przydzielaniem numerów i adresów IP”.

Z niepokojem odnotowaliśmy również, że MAiC nie uwzględniło naszej rekomendacji odnośnie punktu pierwszego kierunkowego stanowiska rządu, zgodnie z którą Polska powinna jednoznacznie sprzeciwić się wszelkim propozycjom zmian w ITR, które mogłyby zagrażać poszanowaniu praw człowieka. Obecne stanowisko kierunkowe zawiera jedynie punkt mówiący o „braku poparcia” dla wprowadzenia do ITR „zapisów umożliwiających niektórym państwom ograniczanie swobód, praw podstawowych i wolności”.

Wreszcie, nasze zdziwienie wzbudził brak odniesień w kierunkowym stanowisku rządu do propozycji europejskich operatorów telekomunikacyjnych (ETNO) w sprawie powiązania opłat nakładanych na dostawców usług internetowych z rodzajem przesyłanej przez sieć zawartości. Byłaby to radykalna zmiana w zarządzaniu Internetem mająca daleko idące społeczne, gospodarcze i techniczne konsekwencje. Oczekujemy, że polski rząd zajmie wyraźne stanowisko także w tej kwestii.

Niezmiennie uważamy, że jakiegokolwiek otwarcie władz polskich na dyskusję dotyczącą zasad globalnego zarządzania siecią w ramach ITU może okazać się niebezpieczne dla obecnego modelu, który w dużym stopniu uwzględnia głos społeczeństwa obywatelskiego i gwarantuje minimalny poziom transparentności. W związku z powyższym oczekujemy od MAiC ustosunkowania się do uwag sformułowanych przez organizacje pozarządowe w toku konsultacji społecznych. W szczególności, oczekujemy wyjaśnienia, jakie ważne powody wpłynęły na zmianę kluczowego elementu stanowiska polskiego rządu, jakim jest zgoda na poszerzenie mandatu ITU o kwestie dotyczące zarządzania Internetem. Jeśli opinie przekazane przez UKE oraz ABW miały fundamentalne znaczenie dla zrewidowania kierunkowego stanowiska polskiego rządu, domagamy się również ich upublicznienia.

Oczekujemy, że dalsze prace nad wypracowaniem stanowiska polskiego rządu w sprawie rewizji ITR będą prowadzone przy zachowaniu pełnej transparentności i otwartości na udział organizacji społecznych. Dotyczy to w szczególności ewentualnych spotkań przedstawicieli rządu z ekspertami i przedstawicielami ITU.

z poważaniem,

Józef Halbersztadt, Internet Society Poland

Jarosław Lipszyc, Fundacja Nowoczesna Polska

Katarzyna Szymielewicz, Fundacja Panoptykon

Aleksander Tarkowski, Centrum Cyfrowe: Projekt Polska

Michał Woźniak, Fundacja Wolnego i Otwartego Oprogramowania